

Okresné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
8. ročník, školský rok 2015/16
Testové úlohy pre kategóriu F (6. ročník ZŠ a 1. ročník OG)

Poznámka: otázky monotematickej časti sú označené *

1.* V roku 375 sa jeden kočovný kmeň (na obr.) kvôli nepriaznivej klíme pohol smerom na západ z Ázie do Európy. Ich neskorší vodca sa preslávil ako jeden z najobávanejších vojvodcov dejín.

- a) Ako sa tento kočovný kmeň nazýval?
- b) Uveďte meno tohto ich vodcu.
- c) Pod akou prezývkou tohto vodcu poznali vtedajší kresťania?

2.* Posledné obdobie existencie Západorímskej ríše bolo poznamenané masívnymi presunmi mnohých kmeňov. Tieto presuny nazývame sťahovanie národov.

- a) V ktorých storočiach toto sťahovanie národov prebiehalo (napíšte od – do)?
- b) Napíšte päť kmeňov/národov, ktoré boli súčasťou tohto pohybu.

3.* Po zániku Západorímskej ríše nastal v západnej a juhozápadnej Európe ...

- a) rozvoj
- b) úpadok
- c) vývoj pokračoval bez prerušenia

4.* Vytvorte správne dvojice krajín a germánskych kmeňov, ktoré sa v nich usadili v priebehu sťahovania národov a vytvorili tam svoje kráľovstvá.

a) Francúzsko	1) Langobardi/Longobardi
b) Španielsko	2) Anglovia
c) Taliansko	3) Vizigóti
d) Anglicko	4) Frankovia

5.* Počas sťahovania národov sa dali do pohybu aj slovanské kmene, ktoré sa zo svojej pravlasti postupne rozšírili do veľkej časti Európy. Z uvedených území a súčasných krajín vyberte päť správnych, kam Slovania v tomto období prenikli a usadili sa tam.

pobrežie Adriatického mora, Francúzsko, okolie rieky Labe, Dánsko, dolný tok Dunaja, Maďarsko, Grécko, Taliansko

6.* Na fotografii je zachytený jeden zo symbolov niekdajšieho Konštantinopolu. Prečítajte si nasledujúci text a nájdite v ňom štyri chyby. Zvýraznené slová sú správne a nemožno ich opravovať.

*Pôvodný Chrám sv. Žofie, nazývaný aj Chrámom svetskej Múdrosti predstavuje aj dnes dominantu mesta **Istanbul**. Postaviť ho dal **cisár** Justinián v 7. storočí a po zániku **Byzantskej ríše** sa zmenil na synagógu.*

7.* Vytvorte správne dvojice z pojmov, osobností a ich opisov. Správne dvojice zapíšte do odpoved'ového hárku.

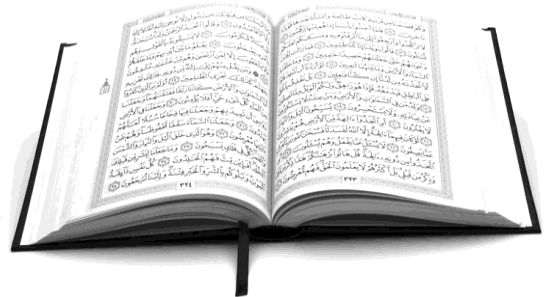
a) sv. Benedikt	1) jeden z prúdov kresťanstva
b) arianizmus	2) jeden z najvýznamnejších pápežov stredoveku
c) regula	3) zakladateľ západného rehoľníctva
d) sv. Gregor Veľký	4) súpis pravidiel života mníchov v kláštore

8.* Prečítajte si text v odpoved'ovom hárku a doplňte chýbajúce slová.

9.* Doplňte vetu uvedenú v odpoved'ovom hárku o chýbajúce slová.

10.* Posvätnou knihou moslimov (na obr.) je

- a) Kumrán
- b) Korán
- c) Biblia

11.* Po smrti zakladateľa islamu vznikol v islamskej ríši...

- a) kalifát
- b) kaganát
- c) emirát

12.* Islam sa rýchlo širil a už v polovici 7. storočia sa z Arábie dostal aj do Afriky. Uved'te dva súčasné štáty v Afrike, ktorých územie vtedy moslimovia ovládli.

13.* Doplňte text uvedený v odpoved'ovom hárku o chýbajúce slová.

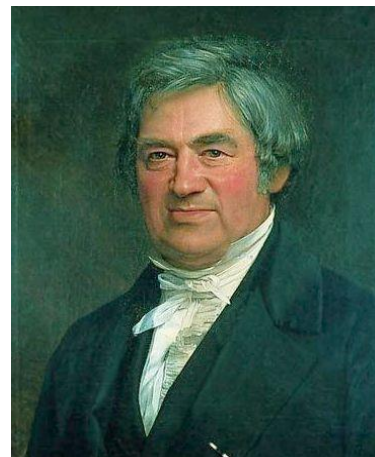
14.* V roku 800 existovali na území bývalej Rímskej ríše tri veľké ríše. Uved'te, ako sa nazývali. Ktorá z nich susedila s územím Slovenska?

15.* V dobe života Karola Veľkého na prelome 8. a 9. storočia mali najväčšie islamské mestá niekoľko stotisíc obyvateľov. S využitím pomôcok v odpovedňovom hárku napíšte ich názvy.

16.* Na územiach zaniknutej Franskej ríše sa po dynastii Karolovcov dostali v nástupníckych štátoch - dnešnom Nemecku a Francúzsku - k moci nové panovnícke dynastie. Uveďte ktoré.

17. Vedec na obrázku bol významným archeológom a historikom – rozdelil staré predmety podľa materiálu, z ktorého boli vyrobené.

- a) Ako sa tento vedec volal?
- b) Z akej krajiny pochádzal?
- c) Na ktoré štyri doby rozdelil pravek podľa používaného materiálu?

18. Antropogenéza je proces, ktorým označujeme

- a) vývoj človeka v neolite od jednoduchších foriem po dnes žijúci druh
- b) vývoj človeka v paleolite od jednoduchších foriem po dnes žijúci druh
- c) vývoj človeka v mezolite od jednoduchších foriem po dnes žijúci druh

19. V osemsmierovke nájdite 4 slová viažuce sa k predkom človeka a zapíšte ich do odpovedňového hárku. Ktoré dve slová sa viažu k objavom v Európe?

R	N	E	A	N	D	E	R
U	K	Q	H	T	I	U	S
J	P	L	A	Z	L	D	U
N	I	W	B	O	F	V	T
E	A	P	I	I	H	B	C
C	V	G	L	U	C	Y	E
N	B	I	I	V	M	N	R
Y	O	N	S	S	O	C	E

20. Zorad'te uvedené doby v dejinách ľudstva od najstaršej po najmladšiu.

chalkolit, mezolit, halštat, neolit, latén

21. Prečítajte si uvedené pojmy a vyberte štyri, ktoré charakterizujú neolitickú revolúciu.

*využívanie kola, úrodný polmesiac, kultúrne plodiny, zdomácnenie psa,
zdomácnenie oviec a kôz, výroba látok na odevy, zberačský spôsob obživy*

22. Vytvorte správne dvojice z mien starovekých národov a ich charakteristík.

a) Chetiti	1) boli jedným z kmeňov väčšieho národa a žili na území Francúzska
b) Skýti	2) žili na území Turecka a ako prví vyrábali predmety zo železa
c) Galovia	3) boli vynikajúcimi bojovníkmi a svojich mŕtvych pochovávali v kurhanoch

23. V staroveku vzniklo viacero miest, ktoré plnili dôležité hospodárske i náboženské funkcie. K uvedeným mestám doplňte správny staroveký národ, ktorý ho vybudoval.

Karnak, Týros, Ur, Aššur

24. Prečítajte si uvedený text a doplňte chýbajúce slová. Využite aj pomôcky v zátvorkách.

Na východnom pobreží Stredozemného mora žili Feničania. Boli výborní ..A.. (povolanie), preto aj v severnej Afrike založili mesto ..B.. (názov), ktoré sa stalo neskôr významným protivníkom Ríma. Susedmi Feničanov boli ...C..., národ, ktorý sa riadil Starým zákonom.

25. Prečítajte si uvedený text a opravte v ňom päť chýb. Zvýraznené slová sú správne a nemožno ich meniť.

*Dejiny **Grécka** významne ovplyvnili aj kmene **Dórov**. Boli výbornými bojovníkmi a bojovali už so zbraňami vyrobenými z bronzu. Na **juhu** Grécka na polostrove Polynéz založili **mestský štát** Atény. Na čele ich štátu stáli dvaja králi, ktorých kontrolovali amfori.*

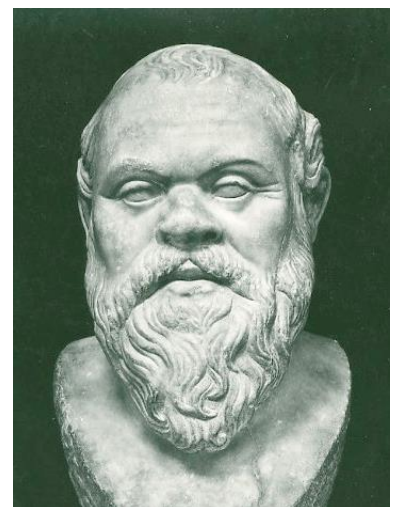
26. Prečítajte si uvedený text týkajúci sa jednej zo starovekých bitiek a odpovedzte na súvisiace otázky.

Postoj pútnik a zvestuj Lakedaimoncom, že my tu mŕtvi ležíme, ako zákony kázali nám.

- a) Kde sa odohrala táto bitka?
- b) Súčasťou akého vojenského konfliktu bola táto bitka?
- c) Ako sa inak volali spomínaní Lakedaimonci?

27. Socrates (na obr.) sa preslávil ako

- a) olympijský víťaz
- b) filozof
- c) vojvodca

Autori: PhDr. Anna Mydlová, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský

Recenzent: PhDr. Anna Bocková, PhD.

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2016

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády